

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. IV. Évf.

Márkisevei, 1925. február 11.

Broj 6. Szám.

Volitvi.

Danésnyega csloveka jedna pravica, steroga kelko-telko escse — med vnógimi dúznosztmi — doticsni faktorje pripoznajo, je vszegavécs volilna pravica. Te volitve pa — 'zalosztno —, kak szmo tó 'ze preci pred volitvami povdárjali, szo nê tak mérnoga potêka bilé, kak bi sze tó dosztájati inoglo. Terror za tenorom, kak edno prekúpcsevanye z ráznimi indirektnimi oblúbami z szlúzbéni méstz i od orgánov, szo vsze tákse dela, ki nekázejo tiszte csisztócsé i szlobode, stero je na podlagi zákona i cslovecsi pravíc pri volitvaj neobhodno potrebno.

Persze, vtom táli od nasega Prekmurja doszta nemamo gúcsati, ár je nasa politicsna zavédnoszt natelko na minimumi, ka nász vesz politicsno gíbanye hladno nihá. Poglednimo pa drúge krajine i pokrajine, gde sze lúdje za politiko mocsno brigajo z-szvoje isztine popúszttiti nescsejo. dönok pa je, za oblászt sze vdérjajócsé organizácije, terrorizérajo, — tam je nê v ednom meszti túdi i krv tekla. Prinasz je túdi tak dobro, za té volitvi, ár kak szmo mí na csarno doli namálani, od szlobodnozidár—sovinistov (bürokrati), csi bi eden pár med nami bujli, bi sze niti sent nebi brigao za „tákse madjarone“. Edno je pa rêszan isztina, kak je túdi z-dnésnyega rezultáta 'ze razyidno, nasim lúdem léko gucsi sto ka scse. záto, li ide po szvojem mislénýi, vótum tá dá, je volo tiszto, koma i za koga ga je dúsnavécszt pelala. Prinasz sze drúgo nê zgódilo, kak ka szo lúdem doszta lagali, obecsávali, nisternim nikelko pénez dáli i ka szo sze prtíli lúdem sztem: zavúpni ki zapiste vszákoga sto na nász da vótum. (glej zádnyí broj „Murske Novine“.) Tá pretnya pa, kak je vidíti, je nikaj valála, ár bi niti telko vótumov nê vkúper szpravili, csi bi na sztraslive z-tóv pretnyov nebi pressionérati.

Céli csasz volilni prípravk, túdi szam volilni dén je pa nikak nê búo k preminócsim volítvam primeren. Ka sze je zgódilo, sze je vsze brezi véksega interesséranya godílo. Národ je mérho na tihom csinúo, záto je tém véksega

poména Naszprótno k-tomi szo pa v tem véksoj nervoznosti bilí poedini kandidati i poszamezne partáje, ka csida bôde zmága, kaksá i nakelko. Tú i tam lúdje v gruppaj. sze csúlo prorokúvanye i sztáve za péneze i pitje, zdá pa ka szo volitve 'ze koncsane, je nisterni vkanyenoszt tem véksa in 'zalosztócsa.

Ka sze pa vkanyenoszti poedincov i poedini partájov ticse, nász naj hladno nihá, to je nê nasa morálna zgúba. Hladno nász pa neszme niháti mislénýe, csi za naso bodócsnoszt szmo vcsinoli tiszto i tak, kak je tó potrebno, csi szmo sze znasov edinov escse dopúsztsenov pör-

garszkov pravícov natelko nê dáli zapelati, ka bi szí 'z-nyov za prísesztnoszt szamo skódi líleko nasemi sztáni.

Té den nam je búo mócs vu rokáj i csi szmo szí to príliko tak ponúcali gori, ka szmo nase zavúpnye v nevrédne róke djáli, té je 'ze za nász szlabo, ali szebé, drúgoga kriviti nêmamo. Vszedno je pa zdá 'ze, v ki je vloz'ena národa zavúpnoszt, szódíli mo je po nyí deli, za národa dobróto, za naprédék Prekmurszkoga vérsztvenoga sztána, ki de nam fundament premislávanya za prísesztné volitve.

Escse ednók od konysszkoga szenya.

Kak szmo tó 'ze v zádnyoj „Mórszka Krajina“ popíszali, je pólég 'zivinszkoga szenya na nóvo vpelano túdi i konysszko szenye. Zacsétek szam je pa nê zadosztina skér túdi i záto, ka szenye sze obdrzalo bôde. Pritom escse ká drúgoga túdi trbê. Trbê pa konysszki vértov pomócs szami i tó v prvoj vrszti za szvoj haszek. Kaksá ná bode ta pomócs?

Znáno nam je, ka poglavársztvo velke obsine M. Sobota od placa za konye v dúgom vréméni niká placila nebóde pobérala. Csi 'ze toga nede, pa miszlimo ka 'zivinszki lisztov túdi ne de trbelo técajt, te toga lasztníka konyóv drúgo nika nede kostalo, kak ta jedina pót do M. Sobote. Csi vszáki tó dugoványe prerazmi i z 'zivincsetom na szenye príde, nê szamo ednók, nego kelkokrát de potréba tó 'zeléla, dokecs sze szenye nevkorni, té hasznoviten nászhaj z-osztáti nemre.

Previdi záto naj tó vszáki i z szvojim konyom ná príde na szenye.

Príporócsali bi pa túdi toj nóvo nasztávlenoj „Konyerejszkój drústvi,“ ka kak náprvé pozové odborniski gyúlés i naprávi záto potrebne sztopáje, naj sze szenyá obdrzánye v kem véksoj meri rászúri, to pa pred 16 tim!

Megakadt az osztrák törvényhozás munkája.

BÉCS. Az igazságügyi bizottság csütörtöki ülésének napirendjén a kiegyezési és csödeljárás reformja szerepelt. Mind a keitő kormányjavaslat. A bizottság szociáldemokrata tagjai azonban kijelentették, hogy ennek a két indítványnak elintézése után ragszkodnak ahhoz, hogy a szociáldemokrata indítványok: nevezetesen a házasságreformról és a büntetőtörvénykönyv 144-ik, illetőleg 148-ik, a magzatelhajtásra vonatkozó szakaszának megváltoztatásáról szóló indítványok kerüljenek tárgyalásra. Ellenkező esetben az ellenzék kénytelen lenne teljesen megbénítani a bizottság tevékenységét és még a kormányjavaslatokat is megobstruálná. Akkor azután egyáltalában nincs napirend.

A bizottság elnöke kijelentette, hogy a szociáldemokratáknak ezt az

állásfoglalását a keresztényszocialistapárt vezetőségének be fogja jelenteni. Jelenleg tehát az a helyzet, hogy eltekintve a két indítványtól, mindössze a pénzügyi és költségvetési bizottság munkaképesek, úgy, hogy tehát a plénumnak semminemű anyag nem jut tárgyalásra. A közoktatásügyi bizottságban ugyanis a szociáldemokraták szintén megobstruálják a tiroli továbbképző iskoláról szóló törvényt, a mely vallásoktatást akarja elrendelni. A kormány helyzete válságosra fordult.

Je vsze mogócsé!?

Pred volítvami szmo 'ze pizsali ednók odtoga, ka csirávno volítvi dr'zavo i tak nász doszta kostajo, sze dönok veszelimo léko, csi volitvi kak návecskrát rászisejo. Náimre v kelko sze nász ticse, ár mi prekmurci sza-

mo tak i te mámo postenyé i teda dobimo kakso pomócs. Pitanye je zdá 'ze szamo tó, ali jeszta rêszan escse kaj pravice vu nasi vládajócsimi oblásztmi, ka pomócs, stera ide popravicí, túdi i te, gda szo nê volitvi, zakaj nam ne pride? Ali miszlijo ka szmo pomócsi szamo te potrebni, gda vótume trbê? Tó csi dóbi edna i drúga obsina za volitev vréména kakso drobtino pomócsi, sztem je nam szamo krivica i korupcija dokázana, od sztráni tiszti, ki szo v isztini korupcioniszti. „Obmejní fond“ sze veli tiszti fond, ki je namenjen nê szamo za nisterne obsine, nego za vsze tiszte, ki szo blúzi meje i podpore potrebne. Ali szo prvé nê znali, ka Prekmurja vszáka obsina je obmejna i mednyimi doszta szirmaski? Za bodócsé szmo sze pa niká navcsiti . . .

Sto je te zdá 'ze v nasoj dr'závi zapovednik? Mi tak známo, ka v prekmurji bi vszi tiszti prvési vogrszki zákoní escse tak dugo valati mogli, dokecs na nyí meszto sze za celo dr'závo ednáki i té nadomesztilni neprineszéo. Kak nam je znáno, je tá pravica z ednov jlublanszkov narédbov zanicseni i valájo ausztriszki zákoní túdi i v Prekmurji, gde ji niscse nepozna. Kak szmo v zádnyí dnévaj v ednom prestímanom dnévnom liszti to csteli, radikalszka vlada sze je tak ízjavila, ka v Prekmurji, v Bácski i Banáti i v Baranyi szo vszi prvési vogrszki zákoní valáni dotecsasz, dokecs sze drúgi neprineszéo. (Glej „Narodni Dnevnik“ od 5.-ga febr. 925.) Kak je pa té mogócsé tó, ka je dönok nê tak . . . ?

Pred volítvami sze je doszta kaj táksega z-gúcsalo, ka je 'ze dnez mále vrédnoszti. Med temi je pa osztao eden szpomin za nász od steroza szo zdá túdi léko premislávamo. Náimre je pravo eden uradnik, ka mi porcijo placšújemo i v szrbiji sze pa ceszte delajo te, gda nase niti popravlíati nescsejo. Tó je ednók isztina. Zdá pa 'ze szamo tó moremo píitati, ka zaká szmo rávno mí tek zavrzéni, csi prinasz ednákoprávnoszt kralúje, kak za volitev vréména je to nê ednók csúti biló. Píitati pa moremo túdi i tó, zaká te má mariborszko okrózje telko szlovenszki poszlancov? Ka té delajo, i zaká vlecsáloj tak velke dnévnicé? V osztao pa dönok miszlimo, ka nasa cesztna dokláda nemre za szrbszke ceszte idti, ár je tá v prvoj vrszti za nase ceszte v sloveniji namenjena, szamo ka je falínga tam, ka szo stajarszke ceszte túdi bógse kak pa nase prekmurszke, mogócsé ka sze té pénezi, ár szo za szlovenije odlócseni, za tiszte bole núcájo, kak pa za prekmurszke. Nigdi je 'ze falínga, szamo ka edni te drúge krivíjo, ceszte szo pa escse i nadale tak bózne kak vsze drúga dugoványá.

Gazdaérdek

képviselve ott van csak igazán s azokban az államokban van ez az osztály megfelelően védve, hol áthatja az állam összeségét az az őszinte tudat, hogy az állam alkotó és fenntartó részét éppen és csak ez a réteg képezi. Sajnos ez minálunk kevésbé észlelhető, bár az állam összszakosságának 85%-át, vagyis a zömet éppen a földmives osztály képezi. Ezen segíteni tehát elsősorban kellene, különösen a mai, a háboru utáni zilált gazdasági viszonyok mellett, s amikor a nagy ipar és a kereskedelem védve van, jóllehet azonban éppen a földmivelés rovására, a mely semmimű védelemben nem részesül, sőt ki van téve a többiek kihasználásának.

Érdekes, hogy éppen a választásoknak adatott meg az az alkalom, mikor mindenki figyelmét a gazda közönségre tereli. Igernek orvososságot mindent, arra ami orvosolnivalót kíván ez a foglalkozási ág, de mikor már egyszer tényleg azon a helyen vannak, hol ezt igazán védeni lehetséges, sajnos de való, ezen kötelességről majd mindegyike megfeledkezik. Pedig dehát nem hallgathatjuk el, hogy épp a magas politika az, amely a földmivesek sorsát igazgatja, jobban mondva, amely Dózsa népének jószágával ennyire visszaél, annak fehér lelkével hazárdiroz. Ha nem a pártpolitika céljait tolnák előtérbe, sok bajnak kuforrását kiapasztathatnák.

De miután ezen egyenlőre segíteni nem lehet, ergo politikai téren jogainkat nem érvényesíthetjük, egy ut van még erre, amelyen haladva, politikamentesen szervezkedve is beleszólhatunk ügyeink intézésébe. Ez az ut a szakegyesületi szervezethez, azaz tömörülés egy „Gazdasági egyesület”-ben, mely mint ilyen hivatalos lesz bajainkon segíteni, illetve saját odaadó munkánk révén a számtalan bajnok elejét venni.

Egy gazdasági egyesület megalakításának szükségét már régen érezzük. Egy ilyen egyesület alakítása már a közelmúltban tervbe is vétetett, megvalva azonban őszintén, a választási idő erre nem volt alkalmas, már csak azért sem, nehogy egyesek azt politikai célnak tulajdonítsák. A választások elmúltával azonban ne várjunk semmit, hanem teljes erővel fogjunk neki a dolognak s alakítsuk meg a mi javunkat szolgáló „Gazdasági egyesületet”. Természetes, hogy mi egyedül fennállani, még kevésbé eredményeket felmutatni, illetve elérni, legalább is egyelőre képtelenek leszünk, azért ne törekedjünk az önálló egyesület létesítésére, hanem a nagy és erős ljubljana

»Gazdasági egyesület« fiókját alakítsuk meg, melynek révén célunk elérhetése inkább van biztosítva.

Tudjuk jól, hogy ez egyesület megalakítása ellen sokaknak lesz kifogásuk, kik közül nem egynek már csak azért is, hogy miért alakul meg, mikor az *minden nem gazdának* csak hátrányára van. Egyesek talán azért igyekeznek ellene dolgozni, miért a ljubljana fiókjaként alakulna

meg, »mikor önállóan is létezhetnék«. Nekünk erre csak az a megjegyzésünk, hogy a gazdasági érdek nemzetközi, s a fő csak az, hogy a kitűzött célt minél gyorsabban és biztosabban elérhessük. Természetes azonban az is, hogy a legjobb és agilis gazdaegyenekeket állítsuk az egyesület élére, kik megállják a helyüket ott, hol ezen érdekekért szót kell emelni.

Török-Görög háboru előtt?

ATHEN. Török kormány a konstantinápolyi görög patriarhát elűldözte, minek következtében a két kormány közt diplomáciai affér keletkezett. Nincs kizárva, hogy a két állam között háborura fog vezetni az affér.

A török kormány a patriarha eltávolítását a békeszerződés erre vonatkozó pontjaival indokolja meg, miközben kijelenti: »Meghátulásról szó sem

lehet, a török kormány álláspontja megmásíthatatlan. Törökország békét kíván, de a háborutól sem riad vissza.«

Ha az SHS kormány nem tud nyomást gyakorolni a törökökre, miután ezzel még ma is hadiállapotban van, vagy más módon nem sikerül a konfliktust elsimitani, akkor a bekövetkező háborunak messze a jövőbe kinyúló következményei lehetnek.

POLITIKA.

A választások elmúltával befejezést nyert a sok politikai hercehurca, de általában még mindenki annak a hatása alatt áll. A még mindig pozitív nem tudható országos eredmények iránt nagy érdeklődéssel tekint mindenki mellyel mi a mai lapunkban pontosan hozhatjuk már. (Lásd. ott.) — Prekmurjei eredmények nem sok változást mutatnak az 1923.-évi választásokkal szemben. A klerikálisták 1790 szavazatot veszítettek az 1923.-éviével szemben, amit az eddigi ígéretük benemváltásának köszönhetik. Radič pedig, hogy az idén 954 szavazattal többet kapott, ez az itteni adminisztrációval való elégedetlenségnek az eredménye. Demokraták, hogy a múlttal szemben

most 127 szavazattal többet kaptak, az egyrészt onnan van, hogy a tanítók legnagyobb része most rájuk szavazott, mert a mai közoktatásügyi miniszter ma demokrata, másrészt pedig mert egyes községek öt-től huszonöt ezer dinárig terjedő községi segélyt adtak. Viszont, hogy többet nem kaptak, az meg az ellenük táplált ellenszenvnek tudható be. — Hartner 435 szavazattal kapott többet, mint ezelőtt, de ez elegendő ahhoz, hogy ezzel bizonyítsuk azt, hogy pártolni is akarjuk a mi emberünket. — Radikálisokra leadott csekély szavazat az agitáció hiányának tudható be. — Többi pártok vagy ismeretlenek, vagy nem tetszetősek voltak.

Glászi—Hirek.

— Ciganszko bitje. T. m. 4. szo sze vancsaveski cigányi zavolo nikaj med-szebov szvadili, po sterom szo sze nakráci pred krcsmov Makarice v Vancsaveszi na ceszti vküper zgrabili i bili tak, ka med vnó'zicov lüdi szo Baranya Mihály mlási i sztarési, András i Stevan, vszi z Vancsaveszi, Baranya József 21 lét sztaroga cigána z no'zom te'zko ranili.

— Csi sze partija nerazmi. Dervais Stevan z Petánc je z szvojimi pajdasi, kak z delavszkov partijov z-Radeina z dela domó sò. 'Ze dugsega vrémèna szo sze med-szebov nè razmeli, i zdá med potjöv sze zbili. Dervarics je med bitjom Basa Franca z Petányec naprvlé v grabo szüno, potem pa gda je gori szlano, ga je Dervarics pá z kamnom lücsó i te'zko rano. Nadalnye delo de pri szodniji.

— Pri voltvaj sze je véksi tao Sobotski trgovcov passivno dr'zalo. Zdaj odtoga doszta gucsijo politicsni krógi ka zaká . . .

— Licenceranye 'zreboov v M. Soboti pred hotelom Kemény sze je 10. t. m. obdr'zalo. Gori prignáni material je nè tak lépü büo vak zánycis, gledócs pa na potrebo, je zbera nè tak mocsna bila.

— M. Sobotska szenyá. V zányci dnévaj szi doszta gucsimo j písemo od M. Sobotskoga szenya, szploh zdá, gda je od konyszkgoga szenyá doszta gucsa. V zvezi sztem sze med lüdmü vecs i vecs csüje gucsati od szvinyszkgoga szenya, ki bi za nas kraj vu vedzánycem vrémèni velkoga pomèna büo. To je tó, lüdsztvo 'zelénye je ná sze szvinyszko szenye tüdi v-pela. Na tó pa léko krátki odgovor dámo. Kak je dovoljeno szenye za konye pripoznano. sze pripozna tüdi i szvinyszko. Nè je pa zadoszta tó, csi sze dovoli i pripozna, ár je pripoznano 'ze itak biló, szamo ka je niscse nè steo szvinyé na szenye gnati. Csi bi vszákü vért tisztoga hipa szi 'ze za du'znoszt vzeo tó, ka sze szenye za to 'zivino szamo tak léko obdr'zi, csi de vszákü na szenye gnao szvojo 'zivincse, teda bi obsztalo i nebi trbelo oditi okóli ponüjaj ali zvedávát. Velikodúsnozt Sobotske obsine vu tom táli zatajiti nesz-mimo i csi je za ovo bila pripravna, sze odtoga tüdi nebode z-govarjala, szamo ka da odnyé nemremo 'zeleti nemogócsnoztü, csi szami niksega trünaszebe vzeti nescsemo. Itak szi pa da nasztávlajocsa sze „Kmetiszka družba” to delo, szporazumno z velikov obsinöv to za nalogo more vzéti.

— Evangelikus hitoktatói állást rendszeresítettek Prekmurjében. Hivatalosan értesítenek, hogy Prekmurje részére három államsegélyes hitoktatói állást rendszeresítettek, még pedig egyet M. Sobota, Kupšinci, Predanovci és Martijanci, másodikat G. Slavecsi, Kuzdobljana, D. Slaveči és Vidonci, harmadikat pedig Motvarjavci, Vučagomila, Andrejci és Domajšovci részére.)

— Sikertült mulatságot rendezett febr. 1 én a hodosi önk. tüzoltó egyesület a Skalics-féle vendéglőben. A szép számban megjelent helybeli és vidéki közönségen kívül megjelent az ujonnan megalakult sálovcei önk. tüzoltó egyesület is. Az egyesület mulatságán megemlékezett más egyéb nemes célok közt arról is, hogy Kovács Margit és Fodor Gizella közreműködésével a »Jugoslovenska Matica« részére 120 Din. gyűjtetett, melyet rendeltetési helyére már el is küldötte. Az egyesület ezúton fejezi ki leghálásabb köszönetet a sálovcei önk. tüzoltó egyesületnek testületileg történt megjelenéséért, nemkülönben azoknak is, kik ha nem is jelenhettek meg, de a belépti díjat beküldötték, ugyszintén azoknak, kik a mulatság sikerét bármiképp is elősegíteni szivesek voltak.

Tr'zstvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

NOVISAD: febr. 11.

100 kg. Psenica—Buza	Din. 450—475
» » 'Zito—Rozs	» —400
» » Ovesz—Zab	» —400
» » Kukorica	190—265
» » Proszó—Köles	» —335
» » Hajdina	» 270—320
» » Szenó—Széna	» —80
» » Graj—Bab csres.	» —400
» » zmésan—vegyes bab	—380
» » Krumpli	» —150
» » Len. sz.—Lenmag	» —700
» » Det. sz.—Lóherm.	» 2000

BENKO: febr. 11.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Bikóv. } Bika	7-	8-	9- 10-50
Telice } Öszó	7-	8-	9- 10-50
Krave } Tehén	4-	7-	8-
Teoci } Borju			11- 12-50
Szvinyé—Sertés			14- 15-
Mászt 1-a—Zsirl-a.			30- 38-
Zmócsaj—Vaj			80-
Spé—Szalona			— 30-
Belice—Tojás 1 drb.			0-75

Pénezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	59-95
100 Kor. Budapest	= »	0-0823
100 Kor. Becs	= »	0-0877
1 Kor. Praga	= »	1-81
1 lira	= »	2-62½

Zürichben 100 Din = 8-47½ sfrk

Olvasd a „Mörszka Krajínát”!

K ODDAJI JE

eden 12. PS stabil motor; eden 36" kamen; eden 18" Metzl volcl (hengersizék); dvá cilindra, 4 aucfugi i transmission, kolé i reménye, vküper ali poednom. Tó je kompletna mlinszka skér pri ZRINSZKI SÁNDORI v Moščanci.

Izid volitev -- Választási eredmények Prekmurjében.

Volilni okraj Murska Soboti.

Tek. št. — Folyósz.

Volišče Szavazó hely	Stev. volilcev Szavazók száma	KOROŠEC (néppárt)	RADIČ (horvátpárt)	HARTNER (kisgazd.)	PIVKO—KODER (dem.)	ZAGOVSKI	PUCELJ	MAKUČ (komun.)	SCHAUER (német)	RADIKALIS p.	KORUN szocialis.)	HRIBAR (agrár.)	MODENDÖRFER	RADIČ (disident.)	DAVIDOVIČ (nar. soc.)	Stevilo oddanih glasov
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XII.	XIV.	Leadott szava- zatok
1 Bodonci	656	52	452	9	17	2	—	—	—	—	2	—	—	2	3	539
2 Cankova	633	168	196	6	19	3	4	—	1	—	2	12	—	1	4	416
3 Domajnšovci	337	6	42	194	14	1	—	1	—	5	1	—	—	1	1	264
4 Fokovci	899	43	257	199	96	4	—	1	2	1	1	—	—	—	6	616
5 Gederovci	308	139	87	5	15	1	—	2	—	1	—	1	1	5	2	252
6 G. Lendava	885	207	236	35	28	3	4	3	5	1	—	1	—	—	27	586
7 G. Petrovci	859	57	358	182	14	4	1	—	—	—	14	18	2	3	2	620
8 Krog	601	405	51	8	12	5	2	—	—	—	1	—	1	—	2	522
9 Kupšinci	379	110	107	34	52	2	1	—	2	—	4	10	3	5	15	309
10 Kančovci	231	24	110	37	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	181
11 Križevci	598	7	111	57	244	1	—	—	2	—	—	2	—	—	1	425
12 Kruplivnik	435	63	257	1	—	—	1	1	—	—	13	—	1	1	2	340
13 Kuzdobljana	644	85	275	16	9	2	—	1	—	—	2	—	1	33	20	444
14 Markovci	427	105	94	22	48	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	260
15 Martjanci	782	188	160	163	10	1	—	3	1	2	—	—	2	—	24	556
16 Moščanci	289	15	185	17	6	—	1	—	—	—	1	—	—	1	5	231
17 M. Soboti	964	146	169	77	98	7	1	6	—	6	24	1	1	8	61	605
18 Pertoča	729	197	219	22	18	3	—	2	24	—	1	—	1	2	11	500
19 Pečarovci	512	137	216	38	11	—	—	—	1	—	1	1	1	1	1	408
20 Predanovci	349	8	113	129	28	—	—	1	—	1	1	—	1	—	18	300
21 Pucinci	542	52	188	69	97	1	1	1	1	2	1	—	—	2	13	428
22 Sv. Jurij I.	280	33	54	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	42	134
23 Sv. Jurij II.	760	112	231	19	17	—	3	3	84	2	2	2	—	5	36	519
24 Salovci	669	79	149	104	31	2	2	—	3	36	2	—	2	—	3	413
25 Tišina	430	186	68	4	53	1	1	—	—	—	4	1	1	—	—	430
Skupaj:	14201	2622	4385	1438	948	47	22	25	126	58	79	48	18	74	297	10187

71.73% szavazot

Volilni okraj Dolnja Lendava.

Dolnja Lendava	3668	2054	336	551	26	16	8	21	200	29	98	11	29	94	
Murska Soboti	2622	4385	1438	948	47	22	25	126	58	79	48	18	74	297	
Skupaj:	6290	6439	1774	1499	73	38	33	147	258	108	146	29	103	391	

Rezultat volitev - Választási eredmény:

Tü je vöpokázano kelko poszlancov je dobila stera partája v Jugoszláviiji — Alábiakban kimutatjuk melyik párt mennyi képviselőt kapott Jugoszláviában:

Radikális 147, Davidovič 37, Pribičević 21, Džemijet 1, SKS 1, SLS 19, Spaho 14, Radič 69, Nemci 3, Zemljoradniki 5.

MARIBOR kerület okrózje	Korošec	Radič	Demokrati
	11	3	1
PREKMURJE	1	1	—
LJUBLJANA	8	—	1
LJUBLJANA varos	1	—	1

Z-kája vszako szredno. Naprêplacilo za fr-tao leta v domovini: 15 Din. zvan SHS, 18 Din v Ameriko 20 Din. Cena anonc- na 10 Din med tekstom i izjave i poszlano 1-50 Din reklame i — mali ogaszi 0-70 Din i davek. Pri vecskrat popuszt.

Rôkopiszi, ki sje ne szhránijo i ne vrnejo sje posilajo: Reditelsztvo i oprávnistvo Mörszka Krajina M Á R K I S E V C I br. 20. —: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők: M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal —: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden szerdán Előfizetési ára negyedévre beltöldön 15 Dinár, külföldre 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár cm.-ként: szöveglőzi és nyiltér 150, reüdes 1—, apr-hozetés 0-70 Din és az illeték. Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

A mezei pockok és egerek, valamint az ellenök való védekezés.

III. A mezei pockok és egerek, azok életmódja és kártékonytsága.

Az előző fejezetben ismertett károkat nálunk a nyelvcsokás szerint általában az egereknek és pedig az u. n. mezei egereknek tulajdonítjuk, holott azok tulajdonképen pockoktól származnak. Mindeennapi használatban a pockok és egér nevet majdnem azonos jelentésűnek vesszük: a köznép nem, vagy alig ismer különbséget e két állat között és sokszor csak a tájszólás hatása alatt, hol egyikről, hol másikról beszél; a műveltebb gazda pedig inkább megszokásból mindig csak az egeret említi, holott az valójában pockok.

Lássuk tehát röviden mi a pockok és mi az egér és pedig a megkülönböztető bélyegjegyek határozottabb feltűnése végett, állítsuk azokat egymással szembe és párhuzamosan, megjegyezvén egyelőre csak azt hogy nálunk a tulajdonképeni kártévő a pockok, míg az egér ritkább: az előbbinek helyes neve mezei pockok (arvalis), az utóbbinak mezei egér (Mus agrarius) és hogy mindkettő az emlős állatoknak rágcsálók rendjébe tartozik.

Mint hogy mindkét állatnak nagyjában véve majdnem egyforma életmódja van, az alábbi ismertetés mindkettőre találó, azzal a kikötéssel, hogy a pockok szaporább.

Ezen utóbbi állat minden rendes művelés alatt lévő szárazabb talajban tartózkodhatik, tehát úgy a kötött talajban, mint a lazább homokba. A pockokkal egyidejűleg letelepedhetik ugyanarra a helyre az egér is, de az már a kissé nedvesebb részeket is lefoglalja: bokros lankás helyeket, cserjés partaljakat és erdőszéleket is, míg a pockok inkább a nyílt, szabad mezőt kedveli. Legszívesebben szeret tartózkodni herésekben és luczernásokban, szántóföldhöz közel eső mesgyéken, gyepek helyen, füves partokon és pedig úgy a csatornák és árkok mentén, mint a vasuti töltések hosszában. Ideiglenes — kivált téli — tanyául szolgálnak nek szalma kazalak, takarmány boglyák alja és környéke, aratáskor a kepék és gabona keresztek alja. Télre általában véve az emberiakta helyekre, vagy azok közelébe húzódik.

Az áttelelt pockok állandó tartózkodási helyéül leginkább olyan helyet keres, ahol úgy a maga, mint ivadéka mindig bőséges táplálékot talál: innen van, hogy kora tavasszal a pockok leginkább herésekben, luczernásokban, kaszálók és őszi vetésekben tartózkodik, ellenben a gyomoktól tiszta ugarföldön soha.

Az állandó letelepedési helyén különféle mélységű lyukat ás. Nem

mindig ás ujat, mert ha régire akadt, felhasználja a maga céljára azt is. E lyuk néha 30—40, sőt olykor 60 cm. mély. E mélységbe rendszerint csak egy csatorna vezet, ellenben fölfelé 5—6 vagy több részre ágazik, úgy hogy néha az egy vagy két lépésnyi távolban levő kijárások tulajdonképen csak egy és ugyanazon egérlyuknak a bejárói. Az egymás mellett levő egérlyuk bejárója néha annyira keresztül-kasul vezet, hogy az egér föld alatt könnyen elmenekülhet egyik lyukból a másikba. Friss szántásban, kivált pedig az őszi vetésben vakondok módjára mintegy 3—5 cm. mélységben két-három méternyi távolban földalati csatornákat ás. Hogy pedig föld felett, kivált gyepek talajon, luczernásban és herésben is könnyen és akadálytalanul haladhasson, ott külön egérutakat készít, amelyek az egyes fű- és növényzövek aljában több méternyi távolba elvezetnek és szintén oly zeg-zugosak, mint a földalatti csatornái. Ezen utak helyén a föld ki van taposva s az utba eső növény ki van rágva, míg a magasabb szárazak fent annyira összehajolnak, hogy az egérut felett valószínűs boltozatot alkotnak.

Itt tartozkodik az egér és itt párizik is. Fészket nem a lyuk mélyén építi; ide csak végső veszély pillanatában üldözöje elől menekül; innen van hogy az egerésző kutya, ha az egeret futában nem fogja el, a földből csak ritka esetben ássa ki. Ugyancsak e mélységben van a kissé kitágult éléskamarája, a melybe a féltrevalót hordja. Napi pihenő és alvási helye, valamint fészke 15—20 cm. mélységben van. A nyári fészkek rendszeren közel esik a föld felszínéhez, míg a téli valamivel alantabb van.

A fészkek maga igénytelen: egy-két marék összehordott szalmából áll melynek szárát az egér puha tömeggé foszlatja, morzsolja és rágcsálja össze. Ez utóbbi nem azért teszi, mintha az összemorzsolott szalmából magának és fiának puha nyugvó helyet akarna készíteni, ellenkezőleg, természetes kényyszer, az őszi öne viszi rá.

Az egér a rágcsáló állatok rendjébe tartozik, tehát fogalkotás dolgában rokon a nyullal, mókussal (evetkével), ürgevel (Spermophilus citillus), alpesi mormotával, pelével (Myoxás), hörcsöggel (Citræius), s nálunk ritka földi kutyával (Spalax typhlús) és ugyancsak nálunk már kihalt hódokkal: mindezeknél különösen ki van fejlődve az előre álló és vésőidomu négy metsző fog (felső és alsó állkapocsban 2—2) mely folytonosan nő. Az igaz, hogy a menőyire a foga nő, a rágcsálás közben annyira kopik is s azért legtöbbször a fognövés föl sem tűnik. Amde a kopás és növés nincs mindig egymással arányban. A szilikátos szalmaszár koptatja a fogat, de egyéb puha táplálék nem s azért aztán kénytelen az

egér — mint a házi nyul — fogát úgy koptatni, hogy azt folytonosan egymáshoz előlről hátrafelé dörzsöli, vagy hogy sokszor olyan anyagot rágcsál, pl. a házi egér rossz bőrön, posztón, a mely neki táplálékul egyáltalán nem szolgál.

Igy teszi azt a pockok a fészkeknek szánt szalmával: ha föld alatt van, fogát az odahozott szalmán koptatja, a mely utóbb annyira finomra van morzsolva, hogy alig lehet ráismerni.

Öt héttel a párzás után az anya egér megellik. Fiainak száma igen változik. Tavasszal, valamint a fiatal egér első ellésénél e szám kicsi, 3, 4 5, 7 lehet, meglett egér nyár derekán bő táplálék mellett rendszeren 12—14 darabot, de 16-ot is vet, úgy, hogy ez utóbbi eseiben az anya egy-egy emlőn két egérfit kénytelen táplálni. A világra jött fiatal egér meztelen, vak és helyéből nem mozdulhat, hanem egy tömegben fekszik. De ha szeme kinyílik és bőrét szőr borítja, akkor annyira rohamosan fejlődik, hogy nyolc hét alatt teljesen megnőtt és párzik. Anya pedig egy hét múlva már szintén párzik és négy hét múlva újabb ivadékot hoz.

Az egér átlag egy évig él, miközben 4—5-ször ellik, egyszer-kétszer kitelelés előtt, háromszor négyszer kitelelés után. Azok az egerek, melyek nyár elején, aratás előtt jönnek a világra, a bő táplálék és kedvező időjárás mellett aránylag reedkívül nagyra nőnek. Egy ilyen egér olyan nagy, mint egy kisebb patkány (12—24 cm. hosszú). A késő őszi példányok, valamint azok, melyek már egérjárás idején születnek, csak félakkorák. Innen van, hogy az emberek a mezei pockok között sokszor két fajt látnak, egy nagyot és egy kicsit, a mi a feltűnő természet dacára azonban mégis csak egy és ugyanazon állatfaj.

Az eredeti letelepedés helyétől az egér élete későbbi folyamán sem távozik el messzire, az anya megtartja tővábbra is a régi helyét, fiatalja pedig az esetleg üres szomszéd lyukat. Innen van, hogy ott, hol az egér eleinte, pl. tavasszal csak egyenkint mutatkozott, ott őszig már egyes nagyobb egérfoltok (németek szerint egér-varak) támadnak, melyek nagy szaporodás esetén ismét összafolynak és nagy területet foglalnak el. Egy-egy egércsaládnak elég egy vagy két négyszögletes folt, holott egy egérkolónia már négyszögölkre terjed s ellephet néha több holdnyi területet megszakítás nélkül.

A mi a pockok táplálékát illeti, az mindent megeszik és mindent megrág. Ősszel, télen és tavasszal csak abból él, a mit künn talál.

Ha pedig vetésre vetik magukat, akkor azt eleinte csak legelik. A növény földből kiálló részét teljesen le-

eszi és csak annyi marad belőle, a mennyit a föld takar.

Láttuk, hogy a pockok nemcsak mély lyukat fur, hanem a földet 3—5 centiméteres mélységben föl is turja. Ebben a turásban rejlik úgy az őszi vetés, mint a lucerna veszedelme.

(folyt. köv.)

PIHE és ludtoll, savanyuviz olcsó árban állandóan kapható SCHÖNTAG ADOLFNÁL

Murska Sobota (Fliszár-féle vendéglő)

K oddaji

je: eden v dobrom sztáni bodöcsi HP MÁV lokomobil; edna completa gáter'zaga na edno 'zago; edno, z pogon mlina, vodno kolö z 'zelezno zobcatnov predstávov eden 5 m dög 6 cm kuszi transmission z lézicsam (csapágy) i trije kon's zobcatne kol pri MIKOLA LAJOS mlinari v Bodonc Vecs sje léko zvè pri: KOZIC IVA masinsloszari v M. SOBOTI, Lendav szka ceszta.

Egy jobb házból való

fiu és leány

azonnal felvétették Prekmurska Tiskarnában. (szl o v é n nyelv megkivántattik)

Pazite!

Gledöcs na naprêpridöcsega d ba sje 'zenszki krscsáki (klobük) po precu znizanoj ceni razodaj 'Zenszki filzkrscsáki sje 'ze od l do 200 Dinárov dobijo pri

A. KIRÁLY

trg. z klobuki, perilom krátkim blágom

Murski Soboti (Bergerovoj hízi.)

K O D D A J I

man eden LAN CZ Henger 11-t numerá csiszta v dobrom sztán z-fabrike vödáno 1910 l. cém 17.500 Din. Lasztnik: STEFAN FARSANG mlinar Csrensovc